

se ne bode nemške šole pre magalo. Pritisk rodi odporn. In ljudstvo samo se ne pusti več od slovenskih oderov za nos voditi. Pa-metni starši poznojo že dolgo veliko potrebo nemške šole in bodejo po tem ravnali!

Vranično vnetje. Posestnik Bastevc v Šmarju pri Jelšah pustil je neko bolano telico zaklati. Ko so truplo razdelili, opazili so, da je bila na vraničnem vnetju (Milzbrand) bolana. Vranice so proč vrgli, meso pa v vasi prodali. Basteve si cer ni mesa pokusil, vendar pa je zbolel že drugi dan. Čez 5 dni je šel v celjsko bolnico, da bi se pustil operirati. Ali vsaka pomoč je bila izključena in nesrečne je umrl.

Trgatve se je že pričela. V kolikor se more reči, prirastlo je vina za 50% manj kakor lani. Cene so od 40 do 50 h. Sadja je veliko in košta kila od 10 do 16 vin.

Prestavljen je g. okrajski žolski nadzornik Dreflak iz Ptuja v Mariboru. Na njegovo mesto prišel je dosedanji nadučitelj iz Cirkovčih, g. Herič. Istotako je prestavljen g. okr. zdravnik dr. Mauczka in pride na njegovo mesto g. dr. Bäck iz Gröbminga.

Sejem v Ptiju, ki se je vršil 19. t. m. bil je tako-le: Konjev se je prignalo 270, govede 912, svinj 911. Cene so bile: biki 56 do 64 K, voli 78 do 86, krave 48 do 70 K pri 100 kg, svinje 1 K do 2 K 1-20 pri kg žive teže. Trgovina je bila pri govedi z malo višjimi, pri svinjah z znižanimi cenami zelo dobra in se je prignano živino prodalo. Prihodnji konjski, govejti in svinjski sejem se vrši 2. nov., prihodnji svinjski sejem pa že 26. oktobra.

Umrla je v Ptiju hišna posestnica in so-poga čevljarskega mojstra Matiaschitsch. Naj počiva v miru!

Napad na princesinje. V Novivasi pri Kojnjicah sta jahali princesinji Luisa in Viljemina Windischgrätz. Kar nakrat zadene prva v žico, ki je bila čez cesto napeta. Ako bi hitro jahala, zgodila bi se velika nesreča. Zlobneža so že sodniji naznani.

Požar. Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Čebelarja v Grobelnem. Cela vas je bila v veliki nevarnosti, ker so hiše večidel s slamo krite. Pri reševanju je dobil Čebelar težke opekline.

Otroci požigalci. V sv. Barbari v Halozah pogorela je hiše posestnika Koletnik. Začeli so otroci, ki so se z užigalicami igrali. Hiša ni bila zavarovana.

Težko ranjen je bil pri zgradbi šole na Bregu pri Ptiju zidar Anton Simič. Nesrečne je padel iz „grušte“. Bržkone ne bode mogel več delati.

Zaradi kaplana v Dravo. Neka viničarska hčerka je bila k uradnemu dnevu okr. glavarstva v Zgornji Radgoni povabljena, češ da je kaplan nepodpisano žaljivo pismo pisala. Nakrat je v razburjenju pobegnila in hotela v Dravo skoči. Komaj da so jo pred samomorom obdržali. Zdaj ima dotični kaplan menda vendar dosti.

Lepi „duhovnik“! Iz Gradca se poroča, da je „odpotoval“ ravnatelj zavoda za slepce, duhovni svetnik Anton Kratzer. Vzrok odpotovanja je grozen. Možakar se je namreč baje grdo zagrešil nad slepimi deklamacijami. Stvar še ni dokazana. Ali ako se potrdi, potem se le čudimo, da nosi takšna oseba — človeško obličje.

Vlak zadel je pri Mariboru voz špeharja Johana Brumec, na katerem je bila poleg njega tudi posestnica Hribarsk. Obadva sta padla iz voza in bila težko poškodovana.

Iz Koroškega

Pozor! Naše cenjene čitatelji na Koroškem opozarjam na članek „Klerikalni polom na Koroškem v deželnem zbornu“, ki ga objavljamo na strani današnje številke „Štajerca“.

„Popravkarji“, katerim se naši čitatelji iz polnega sreca smejojo, ker vsi dobro vedo, da so v resnici koroški črni klerikalci vboge kmete za več milijonov kron ogoljufali in oropali, nam še vedno „popravke“ pošljajo. Eso še enega: Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptiju. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Miljoni kmetskega denara zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28.

augusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der Landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkasne, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Hranilnica in posojilnica v Tinjah na Koroškem, registrirana zadružna z neomejeno zavezjo, dne 1. septembra 1910. Volbenk Serajnik, načelnik. Jožef Lavre, načelnikov namestnik. Silvester Rapp, tajnik. — Kaj je „popravljeno“? Nič!!! Kmetje so vkljub temu za svoj krvavo prisluženi denar opeharjeni.

Popravki po § 19, ki so v pretežni večini slučajev navadna predzraza laž, so se zdaj vdomačili pri politikujočih farjih na Koroškem. Škocijanski fajmošter nam je tudi ta-le „popravek“ poslal: „Sklicevanje se na § 19 tisk. zak. zahtevam, da ponatisnete v postavno določenem času, na istem mestu in z istim črkama naslednji popravek: Z oziroma na notico „Vlak povozil“ v 41. štev. „Štajerca“ od 9. oktobra 1910 izjavljam: 1. Ni res, da je prišla k meni hčerka ponesrečenca prosit dovoljenja za prevoz v Kamensko faro, ampak res je, da je prosila za to že na vodo, katero je hčerka le spremljala. 2. Ni res, da bi bil jaz odgovoren na to prošnjo z besedami: „Oj spravi ga, oj, saj tukaj itak ni kaj za prislužit“, marveč res je, da sem ji kot župnijski predstojnik škocijanski z ozirom na to, da je pokopanih več ponesrečenih otrok v Kamenu, v dostenjini oblik i izreklo dovoljenje za prevoz. 3. Ni res podtikovanje, da bi se z denarjem pri meni vse doseglo, temveč je res, da ubogim delavcem za duhovno opravilo pri pogrebu, poroki itd., kator pri izpisovanju krstnih listov za svojo osebo načeloma nič ne računam. — V Škocijanu, 10. vinoteka 1910. Vinko Poljanec, župniški škocijanski. — Koliko je ta prizemljena pisarija vredna, bodejo naši čitatelji sami izpoznavi. Poljanec pravi, da ni res, da bi prišla k njemu hčerka ponesrečenca, potem pa sam piše, da je le prišla. To je navadno zavijanje, katerega se je ta gospod pač v ligunorijanski šoli pričul. Naš dopisnik bode na ta popravek odgovoril. Že danes pa pribijemo, da je res, kar smo mi pisali in da je vsled tega ta „popravek“ od začetka do konca — zlagan.

Posojilnica v Velikovcu toži našega urednika, češ ta ni tega § 19 popravka objavil. Razprava se je vršila pretekelo sredo, bila je pa preložena, ker je posojilnični zastopnik (dr. Rosina) popolnoma nepripravljen prišel. Več poročamo svoj čas.

Po ljubljanski šeki. V Fürnitzu so zdaj vse cestne napise le v slovenskem jeziku napravili. To je posledica hujskarjev nekaterih prvaških privandrancev. Ej, morda se bodeli še kesali. Koroški slovenski kmetje ne marajo kranjskih seg.

K farškemu polomu. Kakor znano, oddala je posojilnica v Zgornji Beli svoje denarne prihranke farški central-kasi. Ti prihranki so znašali sveto 500.000 kron. Zdaj je prišel nakrat polom in v Zgornji Beli so se pričeli tresti za svoj denar. Posojilnica je takoj denar od central-kase nazaj zahtevala. Ker to ni pomagalo, je posojilnica tožila. Central-kasa na tožbo niti odgovorila ni in je bila vsled tega obsojena, da plača izposojenih 500.000 K posojilnici nazaj, ker bi bila drugače zarubljena. Obravnava se je vršila 7. t. m. Zdaj se je seveda takoj eksecija izvršila. Ker je posojilnica v Zgornji Beli prva tožila, ima tudi prvo rubežno pravico in bode vsaj deloma svoj denar nazaj dobila. Ali vsled tega bodejo vsi drugi upunki za svoj denar opeharjeni; kajti aktive central-kase niti posojilnici v Zg. Beli zadoščali ne bodo. . . Vse to je zvijačni klerikalni manevr. Isto se je dogodilo pri špekulantovski firmi Kayser & Palese. Tam je društvo sv. Jožefa sporazumno s temi špekulanti takoj in pravčasno vse zarubilo, tako da so bili ostali

upniki opeharjeni. En klerikalni upnik toži in in zarubi pravčasno, vse druge posojilnice se lahko pod nosom obrisejo. Ali velika naga se je tudi tukaj zgodila. Kajti glasom zadru postave mora predstojništvo pri lastni odgovornosti konkurz napovedati, ako premoženje krije dolgov. Ako stoji stvar tako, potem predstojništvo krivo prestopka po § 486 zak. po katemer se kaznuje z strogim zapornim 3 mesecem od enega leta. Radovedni so kako bode oblast vsemu temu švidlerskemu čenjanju konec napravila . . .

1160 kron ukrazenih je bilo zasebnik Schilcher, ko je prenočil v Föderau.

Iz zapora ušel je v Beljaku 19 letni k. Spiess, ki so ga hoteli odpeljati v ljubljansko prisilno delavnicu.

Patrone (Knallpatronen) položil je last uradnik Filermo iz Pontebe na železniško progo. Vsled tega se je tovorni vlak ustavil. Vročal nega Laha so zaprli.

Deserterja Miha Ruhri so v Grebinju ozniki vjeli in sodniji oddali.

Zaprli so v Beljaku kuhanico Lojzo Kogar, ki je na razne načine sleparila. Po navadi s najela voz, peljala v gostilno, napravila cebo, potem rekla, da nima denarja. Zdaj je „lusneg“ živiljenja konec.

Povražen je bil v Sinčivasi hlapec John Doujak. Dobil je take rane, da je kmalu umrl.

Po svetu.

Škof ustrelil. V Kotarju se je ustrelil škof vich. Prišli so baje pomanjkanju raznih denarjev v znesku 80 000 K na sled. Škof ni počakal izida preiskave, niti se je raje živiljenje vzel.

Smrt na morju. Pri Jütlandu se je potopil potnik »Sophie«. 7 mornarjev je utonilo, ostale so pa veliko težavo rešili. — Pri Fheringhamu se je potopil neki parnij iz Glasgow; 16 oseb je utonilo in le 2 so se rešili. Istotako se je potopil parnij »Craford«, potopil je 20 oseb. Na afriškem obrežju pri Duali se je potopila barka; utonilo je 6 oseb.

Loterijske številke.

Gradec dne 15. oktobra: 35, 33, 6, 3. Trst, dne 8. oktobra: 12, 44, 4, 32, 3.

Probirati je več kot študirati. Potom poizkusov v najbolje potrebnost guojenja z zemljišča ali to poizkusno guje se ne sme napacno napraviti. Kdor daje tvoj v danem poletju le kalij, drugemu pa recimo le Tomazevo moko ali došimo gnijo, da bi videl, kaj najbolje vpliva, to prabi umetno napacno. Kdor hoče bogate žete dosegči, gnijoti mora v tem redilnimi snormi, s forgorjev kislino, s kalijem in delin.

Mednarodna lovška razstava na Dunaju. Z avstrijskim zavrnim dobitkom odlikovani bili so znani Maggijske izdelki (je primes Maggijske kocke za govejo juho in Maggijske juhe), kateri se vsled svoje izborne kakovosti, praktične praljivosti — in enosti splošne priljubljenosti razveseljujo.

Kmetna breme in kmetna sramota so slab tričnik. Ignoji svoje travnike, dobi lepo krmno, ima mnogo živine, in mnogo hlevskega goaja, prinese njivo do polne plodovitosti: s krmno v vstvari vse gospodarstvo. Pridni kmet se peči na skrbno s travniki, uredi vodne in zemeljske razmere, skrije dobrini temelji, ignoji s potrebnimi redilnimi snormi. Za gojev travnikov se potrebuje Tomazevo moko, v začetku 600—800 p. znejne 400—600 kg to v zvezci s kajnitom. V jeseni in po zime v tem oziru najbolje gnaji. N. Če stori, ako Tomazevo nudi na tanko plasčnega potrosi.

Vedno ednako poceni
vkljub trajnemu podraženju vseh živiljenskih sredstev je

MAGGI java
primes (Würze)

s križevno zvezdo

Ona pomaga gospodinji štediti in obnenem dobro ter okusno kuhati.

Poiskusna steklenica 12 h.

Proda se poceni

posestvo,

ki leži na državni cesti Velikovec, spodnji Drauburg na ravni najboljšem stavbenem stanu. Hiša imata 2 sobi za tuje in habitacion, stanovalno in gospodarska poslopja, stanja, njive in travnik arondirani i. s. njive 18 ha, travnik 3 ha, gozd (mladega) 11 ha.

Več pove g. gradiščinski oskrbnik

Domnig, Lavamünd (Koroška)

Na pravočasno naročenje
Tomaževe moke
v svrhu gnojenja
travnikov, paš in polj. krme
se tem potom opozarja.

Mi garantiramo za čisto in polnoverno Tomažovo moko in oddajamo jo izključno v plombiranih vrečah z varstveno znamko in oznankom vsebine.

Fabrike Tomaževih fosfatov (Thomasphosphat-Fabriken)
G. m. b. H. BERLIN W 35.

Kmetje, zahtevajte od vaših liferantov gnoja Tomažovo moko „Križeva marka“. GRATIS-
knjižice o porabi iste se dobijo od zgoraj-
šne firme.

915

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-palm-expeller

je znano kot odpeljalce, izvrstne in boljše odstranjejoče
sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h.
1:40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega
sredstva naj se paži na originalne steklenice v škatkah z
našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno
to sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „zlati ley“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razposilja se vsak dan. 637

Vozički za otroke
(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočajo se po 12, 16, 20, 24, 30, 40—50 K. Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže. 347
BRATA SLAWITSCH, trgovina v PTUJU.

Otročji vozički

v zelo velikem izbiru se dobivajo že od 12 krov naprej
v novi veliki manufakturni trgovini

Johann Koss
Celje
na kolodvorskem prostoru.

Na zahtevanja se pošlje cenik poštne proste. 250

Svetovno mojsterstvo v industriji ur
vendar pridobljeno! 276

Prezvetje edine razprodaje ime spravi v položaj,
za le K 4:90 offerati elegančno, ekstra ploščo
amerik. 14 kar. zlato-duble Švic. žepno uro. Ista
ima dobro idoče 36 urno Anker-kolesje premirane
znamke „Speciosa“ in je na električni poti s pravim
zlatom prevlečena. Garancija za precinost
je leta.

1 k. K 4:90
2 k. K 9:30

Vsakih tri doda se fino počaščeno verižico zastonj.
Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar
najaz. — Pošlje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradom 18/26.

40—45 metrov restov za 16 krov.

Resti so 3—12 metrov dolgi od dobrega flanelja,
barhenta, kanevasa, oksforda, platna itd. Garan-
tirano zelo solidna postrežba. Pošlje po povzetju.
Pri naročbi naj se natančno naslov napravi.

Wenzel Prousa, Hertin

št. 15 b. Eipel (Češko). 728

Zelo ugodna kupčija!

Na prodaj je v nekem mestu na spodnjem Šta-
jerskem

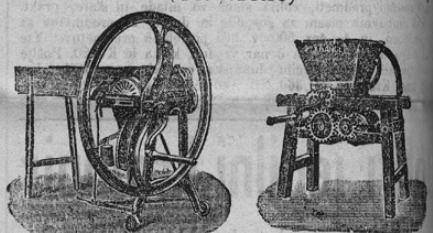
fijakerija

z 5 konji, 5 vozov, 3 sani, več parov konjskih
oprave, lepa hiša, štala in gospodarsko poslopje.
Cena 19.000 krov. Zamenja se tudi za gostilno.
Vpraša se v upravnosti „Stajerca“.

Fabrika kmetskih in vinogradniških
mašin

Jos. Bangl's nasled. v Gleisdorfu

(Štajersko)

prispeva najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repa,
rebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, tri-
jerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne
grablje (Handslepp. und Pferdeheurechen) za mrvo
obračati, stroj za košnjo trave in žita, naj-
vejši gleisdorske sadne mline v kamenitih valjkah
zacinane, hidravlične prese, prese za sadje in
vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke
patent. „Duchscher“, daje največ tekočine, se dobije
pri nem. Angleške nože (Gusstahl), rezerve
dele, prodaja mašin na čas in garancijo.—
Cenik zastonj in franko.

Vsaka ura 8 dni na poizkus po povzetju od K 12:—.

Najnovejša srebrna anker-remontoar-ura dvojni mantelj (3 srebrni mantelji), c. k. puncirana, elegantna, moderna fasijska, natančno glasom podob, z izbornim pravim švicarskim kolesjem, teče v rubinskih kamenjih, natančno regulirana; zaveženi se, kar ni zaželeno, tekom 8 dni franko nepoškodovan nazaj vzel in sveto takoj vrnil. Za pris-
nost srebra in da gre dobro, 3 leta pismene garancije.

Cena za kos K 12:—. Ista odprta K 10:—.
Nadalje oferiramo po fabriških cenah!
Niklaste verižice, dolg ali kratk. K 1:— Ura na pendelj, bijekot zvon, 70 cm K 10:— | Kuhinjska ura K 3:—, 8 dni . . . . . K 6:—
Srebrne verižice, c. k. punc. K 2:— Ista, 90 cm dolga . . . . . K 12:— | Ura-budilica, nikelj . . . . . K 2:—
Zlate verižice, c. k. punc. K 20:— Ura-kukavica, 2 oteže . . . . . K 7:— | Ura-budilica, ciferčnici sveli . . . . . K 3:—
Le dobro solidno blago!
3 letna pismena garancija!

Kdor enkrat kupi, ta kupi zopet!
Pošlje po povzetju!

Riziko popolnoma izključen!
Za kar ne dopade, denar nazaj!

Max Böhnel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/25 Največja in najstarejša firma
ur. Ustanovljena 1840.

Zahtevajte moj veliki glavni cenik z nad 5000 podobami o najnovejših urah, zlatim in srebernehm blagu, ki se vsakomur brez kupne obveznosti franko pošlje.

Korespondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.